A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. október 6.*

„Fellebbezés — Verseny — Állami támogatások — A dán hatóságok által a Danske Statsbaner (DSB) közvállalkozás részére nyújtott támogatások — A Koppenhága (Dánia) és Ystad (Svédország) közötti vasúti személyszállításra vonatkozó szolgáltatásnyújtásra irányuló közszolgáltatási szerződések — A támogatást bizonyos feltételek mellett a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat — Anyagi jogi szabályok időbeli hatálya”

A C-303/13. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Armati és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2013. június 3-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

Jørgen Andersen (lakóhelye: Ballerup [Dánia], képviselik: J. Rivas Andrés, G. van de Walle de Ghelcke és M. Nissen ügyvédek)

felperes az elsőfokú eljárásban,

támogatja:

a **Dansk Tog** (székhelye: Koppenhága [Dánia], képviselik: J. Rivas Andrés, G. van de Walle de Ghelcke és M. Nissen ügyvédek)

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban,

a **Dán Királyság** (képviselik: C. Thorning és V. Pasternak Jørgensen, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. Holdgaard advokat),

a **Danske Statsbaner SV (DSB)** (székhelye: Koppenhága, képviseli: M. Honoré advokat)

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, L. Bay Larsen, T. von Danwitz tanácselnökök, A. Rosas, A. Arabadjiev (előadó), C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. március 10-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. május 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke Andersen kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének (T-92/11, EU:T:2013:143; a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel ez utóbbi részben megsemmisítette a dán közlekedési minisztérium és a Danske Statsbaner közötti közlekedési közszolgáltatási szerződésekről (C 41/08 [korábbi NN 35/08] állami támogatás) szóló, 2010. február 24-i 2011/3/EU bizottsági határozatot (HL 2011. L 7., 1. o.; a továbbiakban: vitatott határozat).

2 Csatlakozó fellebbezésükben a Danske Statsbaner SV (DSB) (a továbbiakban: DSB) és a Dán Királyság szintén a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését kérik.

Jogi háttér

Az 1191/69/EGK rendelet

3 Az 1991. június 20-i 1893/91/EGK tanácsi rendelettel (HL L 169., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 314. o.) módosított, a vasúti, közúti és belvízi közlekedési közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-i 1191/69/EGK tanácsi rendelet (HL L 156., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 19. o.; a továbbiakban: 1191/69 rendelet) 5. cikke értelmében:

„(1) Bármilyen működtetési vagy szállítási kötelezettség gazdasági hátrányt okozó kötelezettségnek tekintendő, ha az eltörléséből származó bevételcsökkenést meghaladná az a pénzügyiteher-csökkenés, amely az e kötelezettség alá tartozó működtetés vagy működtetések csoportja tekintetében fennálló kötelezettség teljes mértékű vagy részleges megszűnése eredményeként lenne lehetséges.

[…]

(2) Egy díjszabási kötelezettség akkor tekintendő gazdasági hátrányt eredményezőnek, ha a kötelezettség által érintett forgalomból származó bevétel és az ilyen forgalom pénzügyi terhének különbözete kisebb, mint amekkora a forgalomból származó bevétel és ehhez a forgalomhoz tartozó pénzügyi teher különbözete lenne üzleti alapon történő működéskor, figyelembe véve mind a kötelezettség tárgyát képező műveletek költségeit, mind a piac helyzetét.”

4 E rendelet 14. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A »közszolgáltatási szerződés« olyan szerződés, amelyet egy tagállam illetékes hatóságai és egy fuvarozási vállalkozás köt annak érdekében, hogy a lakosságnak megfelelő szállítási szolgáltatás álljon rendelkezésére.

A közszolgáltatási szerződés kiterjedhet a következőkre:

– fuvarozási szolgáltatások, amelyek kielégítenek meghatározott, a folyamatosságra, a járatsűrűségre, a kapacitásra és a minőségre vonatkozó előírásokat,

– kiegészítő fuvarozási szolgáltatások,

– meghatározott díjszabással és meghatározott feltételekkel végzett szállítási szolgáltatások, bizonyos utaskategóriákra és útvonalakra,

– a szolgáltatások hozzáigazítása a konkrét előírásokhoz.

(2) A közszolgáltatási szerződés többek között tartalmazza:

a) a nyújtandó szolgáltatás jellegének meghatározását, nevezetesen a folyamatossági, rendszerességi, kapacitási és minőségi előírásokat;

b) a szerződésben meghatározott szolgáltatások ellenértékét, amelyet vagy hozzáadnak a tarifabevételhez, vagy tartalmazza azt, továbbá a felek közötti pénzügyi kapcsolatok részleteit;

c) a szerződés módosításának és kiegészítésének szabályait, különös tekintettel az előre nem látható változások figyelembevételére;

d) a szerződés érvényességének időtartama;

e) a szerződés teljesítésének elmaradása esetére szóló szankciók.”

5 Az említett rendelet 17. cikke (2) bekezdésének első albekezdése előírja:

„Az e rendelkezés alapján fizetett ellentételezés mentes az [EGK-t] létrehozó szerződés 93. cikkének (3) bekezdésében megállapított előzetes tájékoztatási eljárás alól.”

Az 1370/2007/EK rendelet

6 A vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 315., 1. o.) 4. cikkének (1)–(3) bekezdése előírja különösen:

„(1) A közszolgáltatási szerződéseknek és az általános szabályoknak:

a) egyértelműen meg kell határozniuk a közszolgáltató által teljesítendő közszolgáltatási kötelezettségeket és az érintett földrajzi területeket;

b) objektív és átlátható, a túlkompenzációt elkerülő módon előre meg kell határozniuk:

i. azon paramétereket, amelyeket ellentételezés esetén az ellentételezés kiszámításához alapul kell venni; és

ii. a biztosított kizárólagos jogok természetét és mértékét.

Az 5. cikk (2), (4), (5) és (6) bekezdésének megfelelően odaítélt közszolgáltatási szerződések esetében ezeket a paramétereket úgy határozzák meg, hogy az ellentételezés egyetlen esetben sem haladja meg a közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtása során felmerült költségekre és elért bevételre gyakorolt nettó pénzügyi hatás fedezéséhez szükséges összeget, figyelembe véve az ezzel kapcsolatosan a közszolgáltató által megtartott bevételeket, valamint egy ésszerű nyereséget;

c) meg kell határozniuk a szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó költségek megosztására vonatkozó szabályokat. Ezek a költségek különösen a személyzet, az energia, az infrastrukturális díjak, továbbá a személyszállítási szolgáltatások működtetéséhez szükséges, a közlekedési közszolgáltatásban használt járművek, gördülőállomány, valamint létesítmények karbantartása és javítása költségeit, továbbá az állandó költségeket és egy megfelelő tőkemegtérülést foglalhatnak magukban.

(2) A közszolgáltatási szerződések és az általános szabályok meghatározzák a menetjegyek eladásából származó bevételek megosztását, amelyeket a közszolgáltató megtarthat, visszafizethet az illetékes hatóság számára, vagy amelyek közöttük eloszthatók.

(3) A közszolgáltatási szerződések időtartama korlátozott, és nem haladhatja meg […] vasúti vagy egyéb kötöttpályás személyszállítási szolgáltatások esetén a 15 évet.”

7 E rendelet 5. cikkének (1), (3) és (6) bekezdése pontosítja:

„(1) A közszolgáltatási szerződéseket az e rendeletben megállapított szabályokkal összhangban kell odaítélni. […]

[…]

(3) Bármely illetékes hatóságnak, amely belső szolgáltatótól eltérő harmadik személy szolgáltatásait veszi igénybe, a közszolgáltatási szerződéseket – a […] (6) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – versenytárgyalási eljárás alapján kell odaítélnie. A versenytárgyalási eljáráshoz elfogadott eljárásnak valamennyi szolgáltató számára nyitva kell állnia, tisztességesnek kell lennie, és tiszteletben kell tartania az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség [helyesen: hátrányos megkülönböztetés tilalmának] elvét. Az ajánlatok benyújtását és az előzetes kiválasztást követően az eljárás keretében – az említett elvekkel összhangban folytatott – tárgyalásokra kerülhet sor annak érdekében, hogy meghatározzák a sajátos vagy összetett szükségletek teljesítésének legjobb módját.

[…]

(6) Amennyiben a nemzeti jog nem tiltja, az illetékes hatóságok határozhatnak úgy, hogy a vasúti szállítást érintő közszolgáltatási szerződéseket közvetlenül ítélik oda, az egyéb kötöttpályás szállítást, például a metrót vagy a villamost kivéve. A 4. cikk (3) bekezdésétől eltérve az ilyen szerződések időtartama nem haladhatja meg a 10 évet […].”

8 Az említett rendelet 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamely általános szabályhoz vagy közszolgáltatási szerződéshez kapcsolódó valamennyi ellentételezésnek meg kell felelnie a 4. cikkben meghatározott rendelkezéseknek, tekintet nélkül a szerződés odaítélésének módjára. Természetétől függetlenül valamennyi, az 5. cikk […] (6) bekezdésével összhangban közvetlenül odaítélt közszolgáltatási szerződéshez vagy valamely általános szabályhoz kapcsolódó ellentételezésnek meg kell felelnie a mellékletben meghatározott rendelkezéseknek is.

(2) A Bizottság írásbeli kérelmére a tagállamoknak három hónapon belül vagy a kérelemben meghatározott bármely hosszabb határidőn belül továbbítaniuk kell a Bizottság részére minden olyan információt, amelyeket az szükségesnek ítél annak meghatározásához, hogy az odaítélt ellentételezések megfelelnek-e ennek a rendeletnek.”

9 Ugyanezen rendelet „Átmenet” címet viselő 8. cikkének (2) és (3) bekezdése kimondja:

„(2) A (3) bekezdés sérelme nélkül, a vasúti és közúti közszolgáltatási szerződések odaítélésének 2019. december 3-tól meg kell felelnie az 5. cikknek. Ezen átmeneti időszak során a tagállamok intézkedéseket hoznak az 5. cikknek való fokozatos megfelelés érdekében, elkerülendő a súlyos szerkezeti problémákat, különösen a szállítási kapacitást illetően.

Az átmeneti időszak első felét követő hat hónapon belül a tagállamok jelentést nyújtanak be a Bizottságnak az elért haladásról, amelyben kiemelik a közszolgáltatási szerződések 5. cikknek megfelelően történő, fokozatos odaítélésének végrehajtását. A tagállamoknak az elért haladásról készített jelentései alapján a Bizottság megfelelő, a tagállamoknak címzett intézkedéseket javasolhat.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában nem kell figyelembe venni azon közszolgáltatási szerződéseket, amelyeket a közösségi és nemzeti joggal összhangban ítéltek oda:

a) 2000. július 26-a előtt tisztességes versenytárgyalási eljárás alapján;

b) 2000. július 26-a előtt tisztességes versenytárgyalási eljárástól eltérő eljárás alapján;

c) 2000. július 26-tól és 2009. december 3-a előtt, tisztességes versenytárgyalási eljárás alapján;

d) 2000. július 26-tól és 2009. december 3-a előtt, tisztességes versenytárgyalási eljárástól eltérő eljárás alapján.

Az a) pontban említett szerződések lejáratukig hatályban maradnak. A b) és c) pontban említett szerződések lejáratukig, de legfeljebb harminc évig maradnak hatályban. A d) pontban említett szerződések lejáratukig hatályban maradnak, feltéve hogy azok az e rendelet 4. cikkében meghatározott időtartamokhoz hasonlítható határozott időtartamra szólnak.

A közszolgáltatási szerződések lejáratukig hatályban maradhatnak, amennyiben megszűnésük túlzottan hátrányos jogi vagy gazdasági következményekkel járna, és amennyiben a Bizottság ehhez hozzájárult.”

10 Az 1370/2007 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A személyszállítási közszolgáltatások nyújtásáért vagy az általános szabályok alapján megállapított díjszabási kötelezettségeknek való megfelelésért nyújtott, e rendelettel összhangban fizetett közszolgáltatási ellentételezés a közös piaccal összeegyeztethető. Az ilyen ellentételezés mentes [az EK 88. cikk] (3) bekezdésében említett előzetes bejelentési kötelezettség alól.”

11 E rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az 1191/69[…] rendelet hatályát veszti. […]”

12 Az 1370/2007/EK rendelet a 12. cikkének megfelelően 2009. december 3-án lépett hatályba.

A jogvita előzményei

13 Jørgen Andersen a Gråhundbus v/Jørgen Andersen cégnév alatt autóbuszos szállítási tevékenységet végez Dániában és külföldön. Különösen Koppenhága (Dánia) és Ystad (Svédország) között biztosít összeköttetést. Ystadot vízi közlekedés kapcsolja össze a Bornholm szigettel (Dánia).

14 A DSB a vasúti szállítás területén Dánia történelmi piaci szereplője. A szóban forgó tényállás idején a DSB teljes egészében a dán állam tulajdonában állt, és kizárólag vasúti személyszállítási és ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtott.

15 A DSB monopolhelyzetének 2001. január 1-jével való megszüntetése óta a vasúti személyszállítási szolgáltatásnak két rendszere létezik, nevezetesen: a kereskedelmi alapon működtetett szabadforgalom, és az olyan közszolgáltatási szerződésekkel szabályozott közszolgáltatási forgalom, amely az üzemeltetett útvonalakért való ellentételezés nyújtását írhatja elő.

16 A DSB a 2000 és 2004 közötti időszakban közlekedési közszolgáltatási szerződés keretében üzemeltetett fő- és regionális vonalakat. 2002. december 15-től e szerződés a Koppenhága és Ystad közötti viszonylatot is magában foglalta, amely korábban a szabadforgalmi rendszer alá tartozott.

17 A 2005 és 2014 közötti időszakban a DSB újabb közlekedési közszolgáltatási szerződést kötött a fő- és regionális vonalak, továbbá a Németországgal fennálló nemzetközi útvonalak, valamint a Koppenhága–Ystad vonal üzemeltetésére.

18 Azt követően, hogy a közszolgáltatási szerződésekkel szemben, amelyeknek a DSB szerződő fele volt, két panaszt nyújtottak be, amelyek közül az egyik J. Andersentől származik, a Bizottság 2008. szeptember 10-én az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott (a továbbiakban: eljárást megindító határozat). Ezen eljárást követően 2010. február 24-én elfogadta a vitatott határozatot, amelynek rendelkező része 1–3. cikke a következőképpen szól:

„1. cikk

„A dán közlekedési minisztérium és a [DSB] között létrejött közlekedési közszolgáltatási szerződések az [EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek.

Ezek az állami támogatások az [EUMSZ 93. cikk] értelmében a belső piaccal összeegyeztethetők, amennyiben megfelelnek az e határozat 2. és 3. [cikkében] foglalt rendelkezéseknek.

2. cikk

Dánia a [DSB-vel] létrejött, valamennyi érvényben lévő közlekedési közszolgáltatási szerződésében bevezeti az e határozat (222)–(240) és (356) preambulumbekezdésében leírt visszafizettetési mechanizmust, amelynek fő jellemzői az alábbiak:

– A szerződés szerinti kifizetéseknek a pénzügyi év végén történő évenkénti kiigazítása a következő egyenlet alapján kiszámított bruttó csökkentés meghatározása útján:

  Összes bevétel – ésszerű haszon – összes kiadás = bruttó csökkentés

– A bruttó csökkentés modulációja a hatékonyságnövekedés és a szolgáltatás minősége javulásának figyelembevétele érdekében a következő egyenlet és paraméterek szerint:

  Visszafizettetési mechanizmus = bruttó csökkentés – korrekciók (Δköltség + Δutaskm) = nettó csökkentés

– Δköltség: az (utaskilométerenkénti) költségek csökkenése az elmúlt négy év átlagos költségéhez képest, a következő számítás alapján: az elmúlt négy év átlagköltségéhez viszonyított, százalékos értékben kifejezett utaskilométerenkénti költségkülönbség szorozva a teljes költségalappal, valamint

– Δutaskm: az utaskilométerben mért utasforgalom-növekedés (utaskilométerenként 0,80 [dán korona] [DKK]),

– a teljesítményjavulással kapcsolatos összes csökkentés nem haladhatja meg az adott év bruttó csökkentését. Ennélfogva a nettó csökkentés nulla és a bruttó csökkentés közé esik.

– A visszafizettetési mechanizmus felső határának megállapítása az alábbi képlet és jellemzők szerint, amely garantálja a haszon ésszerű szinten tartását:

Ésszerű haszon (6%) + korrekciók (Δköltség + Δutaskm) / saját tőke < 12%

– A számítás csak a DSB közszolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó sajáttőke-hányadot veszi figyelembe,

– Az ésszerű haszon felső határát 12%-os, három évre vetítve 10%-os tőkearányos jövedelmezőségben állapítják meg.

3. cikk

A DSB számára az Ansaldo Breda vállalkozás által a gördülőállomány átadásának késedelme miatt nyújtandó esetleges kártérítést a dán állam részére kell megfizetni.”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

19 A Törvényszék Hivatalához 2011. február 18-án benyújtott keresetlevelével Jørgen Andersen a vitatott határozat 1. cikke második bekezdésének megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő.

20 A Törvényszék Hivatalához 2011. május 23-án benyújtott beadványaiban a Dán Királyság és a DSB azt kérte, hogy a Bizottság kereseti kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson az eljárásba. 2011. június 22-i végzésében a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke engedélyezte e beavatkozásokat.

21 Jørgen Andersen a kereset alátámasztására három jogalapot hozott fel, amelyek közül a harmadik azon alapult, hogy a Bizottság, mivel az 1191/69 rendelet helyett az 1370/2007 rendeletet alkalmazta a jelen ügy tényállására, tévesen alkalmazta a jogot.

22 A Törvényszék helyt adott e harmadik jogalapnak, következésképpen megsemmisítette a vitatott határozat 1. cikkének második bekezdését.

23 E tekintetben, miután a megtámadott ítélet 40. pontjában emlékeztetett arra, hogy az előzetes bejelentés nélkül nyújtott támogatásokra azokat a jogszabályokat kell alkalmazni, amelyek a támogatás folyósításának időpontjában voltak hatályban, a Törvényszék ezen ítélet 46. és 48. pontjában megállapította, hogy a jelen ügy esetében a szóban forgó támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét a folyósításuk időpontjában hatályos anyagi jogi szabályokra, azaz az 1191/69 rendeletre tekintettel kell értékelni, valamint hogy a Bizottság, mivel e célból az 1370/2007 rendeletet alkalmazta, tévesen alkalmazta a jogot.

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

24 A Bíróság Hivatalához 2013. szeptember 30-án benyújtott beadványaiban a Dansk Tog, amely dán jog szerinti, koppenhágai székhelyű egyesület, azt kérte a Bíróságtól, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján Jørgen Andersen kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson. A Bíróság elnöke 2014. április 3-i végzésével helyt adott e kérelemnek.

25 A Bizottság a fellebbezésében, a DSB pedig a csatlakozó fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– elsődlegesen helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, utasítsa el a vitatott határozat megsemmisítésére irányuló kérelmet, és Jørgen Andersent kötelezze a költségek viselésére;

– másodlagosan minősítse az első fokon felhozott harmadik jogalapot megalapozatlannak, utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, a költségekről pedig jelenleg ne határozzon.

26 A Dán Királyság a csatlakozó fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és

– mondja ki, hogy az 1370/2007 rendelet Bizottság által történt téves alkalmazása nem igazolja a vitatott határozat megsemmisítését.

27 Jørgen Andersen azt kéri, hogy a Bíróság

– elsődlegesen utasítsa el a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezéseket, továbbá a Bizottságot, a DSB-t és a Dán Királyságot kötelezze a fellebbezésük, illetve csatlakozó fellebbezésük tekintetében felmerült költségek viselésére;

– másodlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé.

28 A Dansk Tog azt kéri, hogy a Bíróság:

– elsődlegesen utasítsa el a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezéseket;

– másodlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;

– a Bizottságot, a DSB-t és a Dán Királyságot kötelezze a részéről felmerült költségek viselésére.

A szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelemről

29 A Bíróság 2015. május 21-én, a főtanácsnok indítványának ismertetését követően lezárta a szóbeli szakaszt.

30 A Bírósághoz 2015. július 10-én érkezett, ugyanezen a napon kelt levelében a DSB kérte a Bíróságtól, hogy rendelje el a szóbeli szakasz újbóli megnyitását.

31 E kérelem alátámasztása érdekében a DSB arra hivatkozott, hogy a főtanácsnok indítványa olyan jogi megfontolásokon alapult, amelyek kapcsán a felek nem tudták kellő részletességgel ismertetni álláspontjukat.

32 E tekintetben emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy a Bíróság az eljárási szabályzata 83. cikkének megfelelően a főtanácsnok meghallgatását követően bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek

kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek vagy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érdekeltek nem vitattak meg (Commerz Nederland ítélet, C-242/13, EU:C:2014:2224, 26. pont).

33 Másrészt az EUMSZ 252. cikk második bekezdése alapján a főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő azokban az ügyekben, amelyek esetében a Bíróság alapokmánya szerint a főtanácsnok részvételére van szükség. A Bíróságot nem köti sem a főtanácsnok indítványa, sem pedig az annak alapjául szolgáló indokolás (Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 57. pont).

34 A jelen esetben a Bíróság – a főtanácsnok meghallgatását követően – úgy véli, hogy elegendő információval rendelkezik a határozathozatalhoz, és az ügyet nem olyan érvek alapján kell eldönteni, amelyeket a felek nem vitattak meg. Következésképpen a szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelemnek nem szükséges helyt adni.

A fellebbezésről

A felek érvei

35 Fellebbezésének alátámasztására a Bizottság egyetlen jogalapot hoz fel, amely azon alapul, hogy a Törvényszék azt rótta fel neki, hogy mivel visszamenőlegesen alkalmazta az 1370/2007 rendeletet a jelen ügy tényállására, megsértette az EUMSZ 108. cikk (2) és (3) bekezdését, az EUMSZ 288. cikket és az EUMSZ 297. cikk (1) bekezdését.

36 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint egyrészt az új szabályok azonnal alkalmazandók a régi jogszabályok hatálya alatt létrejött helyzetek jövőben bekövetkező hatásaira, másrészt pedig az uniós jogszabályokat a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik.

37 A Bizottság megjegyzi, hogy kizárólag a második eset minősül az új jogszabály visszamenőleges alkalmazásának, következésképpen úgy véli, hogy a jelen ügyben annak a kérdésnek a megválaszolása bír döntő jelentőséggel, hogy valamely jogellenes támogatás az egyik vagy a másik esetkörbe tartozik-e.

38 A Bizottság pontosítja, hogy a Bíróság a Bizottság kontra Freistaat Sachsen ítéletben (C-334/07 P, EU:C:2008:709) kimondta, hogy a Bizottság bármely új tervezett támogatásra alkalmazhat új jogszabályt, ideértve azt az esetet is, amikor e támogatás bejelentése megelőzi ezen új jogszabály hatálybalépését.

39 Ugyanis a Bíróság ezen ítélet 51. és 52. pontjában megállapította, hogy az állami támogatások összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó, a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában hatályos jogszabályok, elvek és szempontok főszabály szerint úgy tekinthetők, mint amelyek jobban megfelelnek a versenykörnyezetnek, és a tervezett támogatások bejelentése csak olyan eljárásjogi kötelezettségnek minősül, amelynek nem lehet célja a tárgyát képező támogatásokra alkalmazandó jogi szabályozás meghatározása.

40 A Bíróság így az említett ítélet 53. pontjában megállapította, hogy valamely támogatás tagállam általi bejelentése nem teremt olyan véglegesnek minősülő helyzetet, amely azt vonná maga után, hogy a Bizottság a belső piaccal való összeegyeztethetőségéről az abban az időpontban hatályban lévő jogszabályokra történő hivatkozással dönt, amikor e bejelentésre sor került.

41 A Bizottság hozzáteszi, hogy a Bíróság a Diputación Foral de Vizcaya és társai kontra Bizottság ítéletben (C-465/09 P–C-470/09 P, EU:C:2011:372, 125. és 128. pont) először is megállapította, hogy az új jogszabályoknak a jogellenes támogatásokra való alkalmazása nem valamely korábban létrejött helyzetre, hanem egy folyamatban lévő helyzetre irányul, ezt követően pedig, hogy a versenypolitika hatékony alkalmazása megköveteli, hogy a Bizottság bármikor hozzáigazíthassa mérlegelését e politika követelményeihez, végül pedig hogy azok a tagállamok, amelyek nem jelentettek be valamely támogatási programot a Bizottságnak, nem várhatják el ésszerűen, hogy e programot az elfogadása időpontjában alkalmazandó jogszabályokra figyelemmel értékeljék.

42 A Bizottság álláspontja szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 55. pontjában tévesen tett különbséget a jelen ügy és a Diputación Foral de Vizcaya és társai kontra Bizottság ítélet (C-465/09 P–C-470/09 P, EU:C:2011:372, 125. és 128. pont) alapját képező ügy között. Jóllehet nem vitás, hogy ez az ítélet a Bizottság által elfogadott iránymutatásban rögzített átmeneti szabályok jogszerűségére vonatkozott, a Bíróság által elfogadott indokolás terjedelme szélesebb körű, és az még inkább alkalmazható a rendeletekre és más kötelező erejű jogalkotási aktusokra. Egyébként pedig az említett ítéletből következik, hogy a Bíróság nem állapította meg, hogy az iránymutatást visszamenőlegesen alkalmazták.

43 Következésképpen a Bizottság véleménye szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 40–43. és 46–48. pontjában a SIDE kontra Bizottság ítéletre (T-348/04, EU:T:2008:109, 58–60. pont) és az Olaszország kontra Bizottság ítéletre (T-3/09, EU:T:2011:27, 61. pont) hivatkozott.

44 Ugyanis álláspontja szerint a Törvényszék tévesen állapította meg ezen ítéletekben, hogy a bejelentés nélkül kifizetett támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségét az e támogatás nyújtásának időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell értékelni, mivel a Törvényszék által a bejelentett támogatás és a jogellenes támogatás között alkalmazott különbségtétel jogilag nem lehet releváns.

45 A Bizottság pontosítja, hogy valamely támogatás nyújtása – legyen az bejelentett, vagy sem – kapcsán felmerülő helyzetet nem lehet véglegesnek tekinteni mindaddig, amíg a Bizottság nem hozott határozatot a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségéről, és amíg e határozat jogerőre nem emelkedett. Az ilyen támogatás visszatéríttetését ugyanis akár a Bizottság, akár a nemzeti bíróság mindaddig elrendelheti, amíg a Bizottság jóvá nem hagyta a támogatást, illetve amíg a jóváhagyó határozat jogerőre nem emelkedik. Ezt követően az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében meghatározott bejelentésre és felfüggesztésre irányuló kötelezettség megsértésével eljáró tagállam nem részesülhet kedvezőbb bánásmódban, mint az a tagállam, amely tiszteletben tartotta e kötelezettségeket. Végül nem lehet helye annak sem, hogy a jogellenes támogatások kedvezményezettje számára védelmet biztosítsanak az e támogatás összeegyeztethetőségének a Bizottság általi értékelésére alkalmazandó anyagi jogi szabályok módosításával szemben.

46 A Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a szóban forgó támogatások nyújtásával járó előnyök és hátrányok abban az időszakban keletkeztek, amelynek során e támogatásokat folyósították.

47 Ugyanis, amint arra Alber főtanácsnok a Falck et Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság egyesített ügyekre vonatkozó indítványában (C-74/00 P és C-75/00 P, EU:C:2002:106, 143. és 144. pont) kifejtette, a jogellenes támogatás következményei annak visszatérítéséig fejtik ki hatásukat, mivel e támogatás tartósan megerősíti a kedvezményezett vállalat versenytársaival szemben fennálló versenyhelyzetét.

48 Jørgen Andersen és a Dansk Tog vitatja ezt az érvelést.

A Bíróság álláspontja

49 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely új jogszabályt azonnal alkalmazni kell a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira. A Bíróság azt is megállapította, hogy a bizalomvédelem elvét nem lehet oly módon kiterjeszteni, hogy általános módon akadályozza az új jogszabálynak a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira való alkalmazását (Bizottság kontra Freistaat Sachsen ítélet, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 Ezzel szemben az uniós jogi anyagi jogi szabályokat a jogbiztonság és a jogos bizalom elvének tiszteletben tartása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik (Pokrzeptowicz-Meyer-ítélet, C-162/00, EU:C:2002:57, 49. pont; Bizottság kontra Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 44. pont).

51 Azon kérdést illetően, hogy a szóban forgó támogatások az 1370/2007 rendelet hatálybalépésének időpontját megelőzően létrejött helyzetnek minősülnek-e, vagy olyan helyzetnek, amely az 1191/69 rendelet hatálya alatt keletkezett, ugyanakkor ezen időpontban még kifejti hatását, emlékeztetni kell arra, hogy az 1370/2007 rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében szereplő átmeneti rendelkezések előírták, hogy a 2009. december 3. időpontjában érvényben lévő közszolgáltatási szerződések „lejáratukig hatályban marad[hat]nak”, amennyiben tiszteletben tartják az e rendelkezésben meghatározott maximális időtartamot, és feltéve hogy e szerződéseket a „közösségi és nemzeti joggal összhangban ítélt[ék] oda”.

52 Márpedig az 1191/69 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerint a közlekedési vállalatok részére a velük szemben előírt közszolgáltatási kötelezettségből fakadó terhekért cserébe nyújtott ellentételezések mentesültek az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében megállapított előzetes tájékoztatási kötelezettség alól, amennyiben azok megfeleltek az e rendelet II., III. és IV. szakaszában szereplő feltételeknek. Az említett rendelet ugyanis az ilyen támogatásokat a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintette.

53 Ebből következően azok a támogatások, amelyeket a tömegközlekedési vállalatok részére abban az időpontban nyújtottak, amikor az 1191/69 rendelet még hatályban volt, és amelyek megfeleltek az e rendelet II., III. és IV. szakaszában szereplő feltételeknek, olyan végleges helyzeteknek minősülnek, amelyek az 1370/2007 rendelet hatálybalépésének időpontját megelőzően keletkeztek.

54 E megfontolásokból következően a Bizottságnak a megtámadott határozat elfogadása során az 1191/69 rendelet alapján előzetesen meg kellett volna vizsgálnia a 2000–2004-es évek tekintetében megkötött első közlekedési közszolgáltatási szerződés címén nyújtott támogatásokat és a 2009. december 3-át megelőzően a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén kifizetett támogatásokat, annak igazolása érdekében, hogy e támogatások megfeleltek-e az e rendelet II., III. és IV. szakaszában szereplő feltételeknek, így azok mentesültek-e az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében megállapított tájékoztatási kötelezettség alól.

55 Ugyanakkor a Bizottságnak az 1360/2007 rendelet alapján és a jelen ítélet 51. pontjában hivatkozott átmeneti szabályokra figyelemmel kellett volna megvizsgálnia a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén 2009. december 3-tól kifizetett támogatások jogszerűségét, illetve a belső piaccal való összeegyeztethetőségét.

56 E következtetést a Bíróságnak a Bizottság által hivatkozott ítélkezési gyakorlata sem teszi vitathatóvá.

57 Először is, a Bizottság semmilyen érvet nem hozhat fel a Bizottság kontra Freistaat Sachsen ítélet (C-334/07 P, EU:C:2008:709) 51. és 52. pontja alapján, mivel a jelen ügy körülményei alapjaiban térnek el az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy körülményeitől, mivel az az ügy olyan állami támogatásra vonatkozott, amely abban az időpontban, amikor a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság annak nyújtásáról határozott, nem tartozott csoportmentességi rendelet hatálya alá.

58 Másodszor, ugyanezen indokok alapján, a Diputación Foral de Vizcaya és társai kontra Bizottság ítélet (C-465/09 P–C-470/09 P, EU:C:2011:372) 125–128. pontja sem támasztja alá semmilyen módon a Bizottság azon feltevését, amely szerint a jelen ügyben szóban forgó támogatásokat kizárólag az 1370/2007 rendelet alapján kellett volna értékelni.

59 Harmadszor, ami az azon alapuló érvet illeti, miszerint az ilyen jogellenes támogatás visszatérítettése elrendelhető mindaddig, amíg a Bizottság e támogatások vonatkozásában határozatot nem hoz, meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben a szóban forgó támogatások jogellenessége nem bizonyított.

60 Mindamellett a jelen ítélet 54. és 55. pontjában tett megállapításokból következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 46. pontjában kimondta, hogy a szóban forgó valamennyi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét a 1191/69 rendelet alapján kellett volna értékelni.

61 A megtámadott ítéletet tehát hatályon kívül kell helyezni, mivel a Törvényszék abban a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén 2009. december 3-tól kifizetett támogatások vonatkozásában megsemmisítette a megtámadott határozat 1. cikkének második bekezdését.

62 Ebből következően az ügyet vissza kell utalni a Törvényszék elé, hogy az a kereseti kérelem három jogalapjára tekintettel, figyelembe véve az 1370/2007 rendelet 8. cikke (3) bekezdését, hozzon határozatot a megtámadott határozat jogszerűségéről, amennyiben e határozat megállapította, hogy a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén 2009. december 3-tól kifizetett támogatások összeegyeztethetők voltak a belső piaccal.

63 A Bíróság a fellebbezést ezt meghaladó részében elutasítja.

A csatlakozó fellebbezésekről

A felek érvei

64 A DSB arra hivatkozik, hogy az 1370/2007 rendeletnek a jelen ügy tényállására való – álláspontja szerint téves – alkalmazása nem befolyásolta a megtámadott határozat jogszerűségét, mivel a Bizottság az 1191/69 rendelet alkalmazásával sem jutott volna eltérő megállapításra a szóban forgó támogatás összeegyeztethetősége vonatkozásában.

65 E tekintetben a DSB pontosítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 398. pontjában az 1191/69 rendelet értékelési szabályaira hivatkozott, amelyeket már az eljárást megindító határozat 124–131. pontjában is ismertetett. Márpedig ezen utóbbi pontokban a Bizottság megvizsgálta e rendelet 14. cikkét, és megállapította, hogy az említett támogatások összeegyeztethetőségének értékelését az EK-Szerződésből, az ítélkezési gyakorlatból és a Bizottság határozathozatali gyakorlatából levezethető általános elvek alapján kell lefolytatni.

66 A Bizottság kifejtette különösen, hogy ezen általános elvek előírják, hogy a kompenzáció összege nem haladhatja meg azt a mértéket, amely a közszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges költségeket fedezi, tekintetbe véve az azzal kapcsolatos bevételeket, valamint a kötelezettségek

teljesítéséért felszámított ésszerű hasznot. Végül a Bizottság ismertette előzetes véleményét azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy teljesült-e ez a kritérium a szóban forgó támogatások tekintetében, vagy sem.

67 Így a megtámadott határozat és az eljárást megindító határozat együttes olvasata megfelelően indokolt formában magyarázta el, hogy miért nem vezethetett az 1191/69 rendelet alkalmazása az 1370/2007 rendelet alkalmazásából fakadó eredménytől eltérő eredményre. A DSB hangsúlyozza, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely határozat megfelelő indokolást tartalmaz, amennyiben olyan dokumentumra utal, amely a címzettnek már a birtokában van, és amely tartalmazza azokat a körülményeket, amelyekre az intézmény a határozatát alapította (Bundesverband deutscher Banken kontra Bizottság ítélet, T-36/06, EU:T:2010:61, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

68 Következésképpen a DSB úgy véli, hogy a Törvényszék, annak a megtámadott ítélet 50. pontjában való kimondásával, hogy a szóban forgó támogatások értékelésére kizárólag az 1370/2007 rendelet alapján került sor, ezen ítélet 58. pontjában pedig annak megállapításával, hogy értékelését nem helyettesíthette a Bizottság értékelésével, illetve azt sem tudta meghatározni, hogy a szóban forgó támogatások az 1191/69 rendelet alapján összeegyeztethetők-e a belső piaccal, tévesen alkalmazta a jogot.

69 A Törvényszék ezzel szemben köteles lett volna megvizsgálni egyrészt, hogy az 1191/69 rendelet Bizottság által végzett értelmezése, másrészt pedig az ezen értelmezésből általa levont következtetések helyesek voltak-e. A DSB e tekintetben emlékeztet arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a téves jogalkalmazás nem indokolja a határozat megsemmisítését, amikor a Bizottság a tévedés hiányában is ugyanazt a határozatot fogadná el (Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ítélet, C-74/00 P és C-75/00 P, EU:C:2002:524, 122. pont; CMA CGM és társai kontra Bizottság, T-213/00, EU:T:2003:76, 101–103. pont; González y Díez kontra Bizottság ítélet, T-25/04, EU:T:2007:257, 74. pont; Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet, T-30/01–T-32/01 és T-86/02–T-88/02, EU:T:2009:314, 219. pont).

70 Ami a dán kormányt illeti, úgy véli, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 50. pontjában elferdítette a vitatott határozat tartalmát, amikor úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó támogatások értékelése kizárólag az 1370/2007 rendelet alapján történt. Érvelése e tekintetben lényegében megegyezik a DSB-nek a jelen ítélet 65–67. pontjában ismertetett érvelésével.

71 Másrészt a dán kormány arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette az uniós jogot azzal, hogy a megtámadott ítélet 58. pontjában elutasította az általa, valamint a Bizottság és a DSB által arra irányulóan kifejtett érveket, hogy az 1370/2007 rendelet alkalmazása kizárólag alaki szabálytalanságnak minősül, amely nem volt alkalmas arra, hogy bármilyen módon hatással legyen a vitatott határozat tartalmára. Ezen érv alátámasztására e kormány hivatkozik a González y Díez kontra Bizottság ítéletre (T-25/04, EU:T:2007:257, 74. pont) és a Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítéletre (T-30/01–T-32/01 és T-86/02–T-88/02, EU:T:2009:314, 219. pont).

72 A Bizottság egyetért mind a DSB érvelésével, leszámítva a jelen ítélet 69. pontjában összefoglaltakat, mind pedig a dán kormánynak a jelen ítélet 70. pontjában ismertetett érvelésével.

73 Jørgen Andersen vitatja a DSB és a dán kormány érvelését. Arra hivatkozik különösen, hogy a Törvényszék annak megállapításával, hogy a Bizottság az összeegyeztethetőség vizsgálatát kizárólag az 1370/2007 rendelet alapján folytatta le, olyan ténybeli értékelést végzett, amely a jelen fellebbezés keretében nem vitatható.

A Bíróság álláspontja

74 Az arra alapított érvelés elfogadhatóságát illetően, hogy a Bizottság a szóban forgó támogatások összeegyeztethetőségét mind az 1191/69, mind pedig az 1370/2007 rendelet alapján megvizsgálta, ellentétben a vitatott határozat Törvényszék által való téves értelmezésével, amely szerint a vizsgálatot kizárólag az 1370/2007 rendelet alapján folytatta le, elegendő annak megállapítása, hogy – ellentétben azzal, amit Jørgen Andersen állít – az ilyen értelmezés jogi értékelésnek minősül, nem pedig egyszerű ténymegállapításnak. Ebből következően ez az érvelés elfogadható.

75 Az ügy érdemi részét illetően, a megtámadott határozat 304., 307., 314. és 397. pontjából következik, hogy a Bizottság kifejezetten rámutatott arra, hogy a szóban forgó támogatások összeegyeztethetősége vizsgálatának kizárólag az 1370/2007 rendeleten kell alapulnia. Ezenkívül e határozat 315–394. cikke egyértelművé teszi, hogy a Bizottság ténylegesen csak e rendelet alapján folytatta le ezt a vizsgálatot.

76 Noha a Bizottság a megtámadott határozat 398. pontjában rámutatott arra, hogy az 1191/69 rendelet alkalmazása az 1370/2007 rendelet alkalmazásán alapuló következtetéshez képest nem vezetett volna eltérő következtetéshez, az ilyen megállapítás önmagában nem teszi lehetővé annak bizonyítását, hogy a Bizottság – amint azt ez utóbbi, a dán kormány és a DSB állítja – ténylegesen alkalmazta az 1191/69 rendeletet a szóban forgó támogatások összeegyeztethetőségének értékeléséhez.

77 Ezenkívül, jóllehet a Bizottság a megtámadott határozat 398. pontjában megállapította, hogy az 1191/69 rendelet anyagi jogi szabályai „hasonlóak” voltak az 1370/2007 rendelet szabályaihoz, ugyanakkor azt nem állapította meg, hogy előbbi és utóbbi azonos, így mindenesetre a Törvényszék azon ítélkezési gyakorlatának – tudniillik a González y Díez kontra Bizottság ítélet (T-25/04, EU:T:2007:257, 74. pont), valamint a Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet (T-30/01–T-32/01 és T-86/02–T-88/02, EU:T:2009:314, 219. pont) – alkalmazási feltételei, amelyre a DSB és a dán kormány támaszkodik, a jelen ügyben nem teljesülnek.

78 Ami azt a körülményt illeti, miszerint a Bizottság a megtámadott határozat 398. pontjában utalt az 1191/69 rendelet értékelési szabályainak az általa az eljárás megindításáról szóló határozatban tett bemutatására és értelmezésére, elengedő annak megállapítása, hogy ellentétben azzal, amit a DSB és a dán kormány állít, ez utóbbi határozat nem tartalmaz semmiféle olyan értékelést, amely pótolhatná a szóban forgó támogatásoknak az 1191/69 rendelet alapján történő, a megtámadott határozatban való vizsgálatának hiányát.

79 Ugyanis az eljárás megindításáról szóló határozatnak az arra a kérdésre vonatkozó 83–90. és 101–103. pontjában, hogy állami támogatásról van-e szó, valamint ugyanezen határozatnak az ezen támogatás 1191/69 rendelettel való esetleges összeegyeztethetőségére vonatkozó 129–131. pontjában a Bizottság a felek érvelésének ismertetésére, illetve annak megállapítására szorítkozott, hogy a felek kétségüket fejezték ki a DSB és a dán kormány által előadott érvelés megalapozottsága tekintetében.

80 Ebből következően a DSB által hivatkozott ítélkezési gyakorlat – tudniillik a Bundesverband deutscher Banken kontra Bizottság ítélet (T-36/06, EU:T:2010:61, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amelynek értelmében valamely határozat megfelelő indokolást tartalmaz, amennyiben olyan dokumentumra utal, amely a címzettnek már a birtokában van, és amely tartalmazza azokat a körülményeket, amelyekre az intézmény a határozatát alapította – alkalmazási feltételei már nem teljesülnek.

81 Ennek folytán, ha a Törvényszék megvizsgálta volna – amire a DSB véleménye szerint köteles volt – a megtámadott határozat 398. pontjában szereplő azon megállapítás megalapozottságát, amely szerint az 1191/69 rendeletnek a jelen ügyre való alkalmazása nem vezetett volna eltérő eredményre, köteles lett volna a vitatott támogatások összeegyeztethetőségének az e rendelet alapján való értékelésének előzetes lefolytatására.

82 Azonban a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján a Törvényszék megsemmisítés iránti kereset keretében nem rendelkezik hatáskörrel az ilyen vizsgálatra, mivel a Bizottság gazdasági értékelését nem helyettesítheti a saját értékelésével (lásd ebben az értelemben: DSG kontra Bizottság végzés, C-323/00 P, EU:C:2002:260, 43. pont; KME Germany és társai kontra Bizottság, C-272/09 P, EU:C:2011:810, 93. és 103. pont).

83 E körülmények között a csatlakozó fellebbezéseket el kell utasítani.

A költségekről

84 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalta a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének Andersen kontra Bizottság ítéletét (T-92/11, EU:T:2013:143) hatályon kívül helyezi annyiban, amennyiben a Törvényszék a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén 2009. december 3-tól kifizetett támogatások vonatkozásában megsemmisítette a dán közlekedési minisztérium és a Danske Statsbaner közötti közlekedési közszolgáltatási szerződésekről (C 41/08 [korábbi NN 35/08] állami támogatás) szóló, 2010. február 24-i 2011/3/EU bizottsági határozat 1. cikkének második bekezdését.

2) A Bíróság a fellebbezést ezt meghaladó részében elutasítja.

3) A Bíróság a csatlakozó fellebbezéseket elutasítja.

4) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé, hogy az a kereseti kérelem három jogalapjára tekintettel, figyelembe véve az 1370/2007 rendelet 8. cikkének (3) bekezdését, hozzon határozatot a 2011/3/EU határozat jogszerűségéről, amennyiben e határozat megállapította, hogy a 2005–2014-es évek tekintetében megkötött második közlekedési közszolgáltatási szerződés címén 2009. december 3-tól kezdődően kifizetett támogatások összeegyeztethetők voltak a belső piaccal.

5) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások